

Sygn. akt V Ka 861/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie V Wydział Karny - Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Marek Siwek

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Mazur

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2013 r.

sprawy **K. N.**

obwinionego z art. 86 § 1 k.w.

na skutek apelacji, wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubartowie

z dnia 20 czerwca 2013 r. **sygn. akt II W 867/12**

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 45 (czterdzieści pięć) złotych tytułem opłaty za II instancję oraz 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt V Ka 861/13

UZASADNIENIE

K. N. został obwiniony o to, że w dniu 25 października 2012 roku około godziny 8⁽³⁰⁾ w miejscowości K. droga (...), gm. N., kierując pojazdem marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), wykonując manewr wyprzedzania nie zachował należytej ostrożności, w wyniku czego doprowadził do zderzenia z samochodem marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) kierowanym przed A. Z., czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, t.j. o czyn z art. 86 § 1 k.w.

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2013 r., sygn. akt II W 867/12, Sąd Rejonowy

w Lubartowie obwinionego K. N. uznał za winnego tego, że: w dniu 25 października 2012 roku około godziny 8⁽³⁰⁾ w miejscowości K. droga (...), gm. N., kierując pojazdem marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), wykonując manewr wyprzedzania nie zachował szczególnej ostrożności i bezpiecznego odstępu od wyprzedzanego pojazdu w wyniku czego doprowadził do bocznego zderzenia z samochodem marki N. (...)

o numerze rejestracyjnym (...) kierowanym przez A. Z., czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, to jest czynu wyczerpującego dyspozycję art. 86 § 1 k.w. i za ten czyn na podstawie art. 86 § 1 k.w. skazał go na karę grzywny w wymiarze 450 złotych oraz zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 45 złotych tytułem opłaty oraz 100 złotych zryczałtowanych wydatków postępowania.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł obwiniony, podnosząc zarzuty:

l) błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia w konsekwencji rzutującego na treść orzeczenia, a mianowicie przyjęcie, iż obwiniony w dniu 25 października 2012 roku kierując pojazdem marki R. (...) o nr rej.

(...), wykonując manewr wyprzedzania nie zachował należytej ostrożności w wyniku czego doprowadził do zderzenia / samochodem marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) kierowanym przez A. Z. czym miał spowodować zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w sytuacji gdy analiza materiału zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, iż czynu zarzucanego w wniosku

o ukaranie obwiniony nie mógł popełnić w czasie w nim wskazanym i znajdującym się w sentencji wyroku Sądu Rejonowego w Lubartowie z dnia 20 czerwca 2013 roku

z uwagi na fakt, iż żaden dowód nie świadczy o tym aby dnia 25 października 2012 roku miał miejsce czyn zarzucany obwinionemu.

2) błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,

a w konsekwencji rzutującego na treść orzeczenia, a mianowicie przyjęcia, iż obwiniony w dniu 25 października 2012 roku kierując pojazdem marki R. (...) o nr rej. (...), wykonując manewr wyprzedzania nie zachował należytej ostrożności w wyniku czego doprowadził do zderzenia z samochodem marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) kierowanym przez A. Z. czym miał spowodować zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podczas gdy okoliczności sprawy oraz prawidłowa i całościowa wykładnia materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego tj. do ustalenia, iż podczas wyprzedzania prowadzącego pojazd marki N. (...) o nr rej. (...) to tylko A. Z. spowodował zagrożenie w ruchu drogowym poprzez znaczne przyśpieszenie prędkości swojego pojazdu czym doprowadził do zderzenia z pojazdem prowadzonym przez obwinionego;

3) naruszenia przepisów prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia

a mianowicie art. 82 § 2 k.p.w. poprzez błędne wskazanie czasu popełnienia wykroczenia przez K. N.,

4) naruszenia przepisów prawa procesowego, mający wpływ na treść orzeczenia,

a mianowicie art. 4 i 7 k.p.k. w zw. art. 8 k.p.w. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w. poprzez błędną ocenę zebranego materiału dowodowego, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazaniom wiedzy, co w konsekwencji spowodowało, że Sąd skazał obwinionego za czyn z art. 86 § 1 k.w.

5) naruszenia przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 39 § 1 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia poprzez nie dopuszczenie dowodów zawnioskowanych przez obwinionego jak również przez nie przeprowadzenie przez Sąd z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego w przedmiocie ustalenia czy ślady ujawnione na pojeździe marki R. (...) nr. rej (...) i marki N. (...) nr rej (...) świadczą o kontakcie w/w pojazdów, jak również w przedmiocie ustalenia czy

w okolicznościach podawanych przez obwinionego i biorąc pod uwagę zakres otarć pojazdów kierujący pojazdem wyprzedzającym mógłby nie odczuć faktu kontaktu pojazdów, czy otarcia samochodów świadczą o przebiegu zdarzenia zgodnie z wersją przedstawioną przez świadka A. Z., czy do ewentualnego kontaktu samochodów doszło w momencie skrętu obwinionego w prawo czy w chwili gdy pojazdy znajdowały się do siebie równolegle - a przeprowadzenie tych dowodów było niezbędne do prawidłowego ustalenia okoliczności sprawy,

6) naruszenia przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku tj. art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w. poprzez jego niezastosowanie i rozstrzygnięcie nieusuwalnych wątpliwości co do okoliczności wyprzedzania przez obwinionego samochodu marki N. (...) prowadzonego przez A. Z. wyłącznie na niekorzyść obwinionego.

Podnosząc powyższe zarzuty, obwiniony wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie K. N. od popełnienia zarzucanego mu czynu,

- ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Lubartowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Trafnym okazał się zarzut z pkt 3 apelacji obwinionego, jednakże stwierdzone uchybienie nie mogło prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku, ani tym bardziej uwzględnienia wniosku skarżącego o uchylenie tego orzeczenia i umorzenie postępowania. Pozostałe zarzuty nie zasługiwały natomiast na uwzględnienie.

Ustosunkowując się jednak w pierwszej kolejności do zarzutów zmierzających do zakwestionowania sposobu procedowania w sprawie przez Sąd Rejonowy oraz poczynionych ustaleń, stwierdzić należy, iż są one chybione.

W szczególności Sąd ten nie dopuścił się obrazy przepisu art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 39 § 2 k.p.s.w. Przedmiotem ustaleń w sprawie zdarzenie opisane we wniosku o ukaranie obwinionego, a zatem trafnie Sąd ten stwierdził, iż wnioski obwinionego wskazane w piśmie procesowym z kwietnia 2013 r. (k. 48) nie miały żadnego znaczenia dla rozpoznania sprawy. Rzekome problemy A. Z.

z prawem, a także jego zachowanie w miejscu zamieszkania nie były okolicznościami mającymi jakikolwiek związek z ustaleniem, czy obwiniony nie zachował należytej ostrożności podczas wykonywania manewru wyprzedzania pojazdu należącego do świadka. Dodać trzeba, że świadek A. Z. stawiał się na termin rozprawy głównej w dniu 25 kwietnia 2013 r., zatem Sąd I instancji mógł stwierdzić, iż nie ujawniły się żadne okoliczności uzasadniające powzięcie podejrzeń co do stanu jego zdrowia. Stanowisko apelującego zawarte w środku odwoławczym jest błędne, gdyż okoliczności opisane w tezach jego wniosków dowodowych, mające miejsce przed zdarzeniem pozostawały w oderwaniu od możliwości dokonania ustaleń co do „motywów zachowania podczas zdarzenia w dniu 25 października 2012 r.”.

Chybione są również twierdzenia skarżącego, by niezbędnym było dopuszczenie w sprawie niniejszej dowodu z opinii biegłego. Stosownie do art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.s.w. przeprowadzenie takiego dowodu jest obligatoryjne, jeśli dla wyjaśnienia sprawy niezbędne są wiadomości specjalne, a warunek ten spełniony nie został. To, że kontakt pojazdu obwinionego i pokrzywdzonego miał miejsce wynika przecież zarówno z zeznań pokrzywdzonego, protokołów oględzin samochodu N. (...) (k. 6-6v) oraz R. (...) (k. 22-23, 60-61). Dodać trzeba, że dowody te pozwalają ustalić, iż w wyniku zetknięcia się pojazdów doszło do zarysowania lewego przedniego błotnika i kołpaku pojazdu N. (...) oraz prawego tylnego nadkola samochodu R. (...). Stwierdzić należy, że dla oceny, czy takie uszkodzenia pojazdów mogły powstać w okolicznościach opisanych przez pokrzywdzonego lub obwinionego na rozprawie głównej, wystarczające były kryteria oceny dowodów w postaci zasad doświadczenia życiowego, prawidłowego rozumowania, a także wskazań wiedzy, natomiast wiedza o charakterze specjalistycznym nie była tu niezbędna - skoro potencjalna możliwość powstania takich uszkodzeń w wyniku kontaktu obu pojazdów jest oczywista. Dla poczynienia miarodajnych ustaleń faktycznych dla rozstrzygnięcia sprawy wystarczające było więc przesłuchanie obwinionego i pokrzywdzonego, gdyż rzecz nie w możliwości powstania uszkodzeń pojazdów, lecz w tym, czy były one wynikiem nieprawidłowej techniki jazdy obwinionego.

Odnosząc się do zastrzeżeń co do przeprowadzonej przez Sąd I instancji oceny dowodów, wskazać należy, że motywując podniesione zarzuty skarżący przytoczył jedynie treść swoich wyjaśnień, a dowód ten został przez Sąd Rejonowy omówiony

i oceniony. Taki zabieg ze strony skarżącego nie świadczy natomiast, by Sąd ten dopuścił się obrazy przepisów precyzujących kryteria oceny dowodów, bądź błędu w ustaleniach faktycznych. W szczególności pozbawione znaczenia z punktu widzenia rozstrzygnięcia jest to, że skarżący upewnił się co do możliwości podjęcia manewru wyprzedzania. Rzecz bowiem w tym, że nie zachował on należytej ostrożności podczas wykonywania tego manewru i na skutek tego zderzył się bokiem z pojazdem prowadzonym przez pokrzywdzonego. Nadmienić trzeba, że Sąd Rejonowy nie dał wiary obwinionemu, iż A. Z. będąc wyprzedzającym przez obwinionego zwiększył prędkość. Motywując swoją ocenę wiarygodności dowodów Sąd ten wskazał, iż pokrzywdzony bezpośrednio po zdarzeniu zawiadomił policję i konsekwentnie, spójnie oraz przekonująco opisywał całe zdarzenie. Co więcej, wyjaśnienia obwinionego są w oczywisty sposób wewnętrznie sprzeczne, gdyż wskazywał on, iż nie był w ogóle świadom, iż doszło do zderzenia obu pojazdów,

a jednocześnie twierdził, iż winę za nie ponosi z określonych przyczyn pokrzywdzony. Skoro każda z przedstawionych przez K. N. wersji zdarzenia wyklucza pozostałą, trafnie w tej części Sąd Rejonowy uznał wyjaśnienia obwinionego za niewiarygodne. Nie sposób więc podzielić także podniesionych w tym zakresie zarzutów odwoławczych.

Zgodzić się natomiast należy z apelującym, iż Sąd Rejonowy błędnie ustalił, iż przypisany K. N. czyn miał miejsce w dniu 25 października 2012 r. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż czyn ten miał miejsce w dniu 25 listopada 2012 r. Podniesione przez skarżącego uchybienie nie może jednak prowadzić do uwzględnienia wniosku o umorzenie postępowania

w niniejszej sprawie. Może bowiem mieć to miejsce, stosownie do art. 5 § 1 pkt 1 k.p.s.w., gdy czynu nie popełniono lub brak jest danych dostatecznie uzasadniających jego popełnienie. Żadna jednak z przesłanek wymienionych w przytoczonym przepisie nie została spełniona. Jak słusznie podkreśla Sąd Najwyższy: „Za elementy wyznaczające tożsamość zdarzenia historycznego, będącego przedmiotem osądu

w sprawie należy przyjąć: identyczność przedmiotu zamachu, identyczność kręgu podmiotów oskarżonych o udział w zdarzeniu, tożsamość miejsca i czasu zdarzenia, jak też zachowanie choćby części wspólnych znamion w opisie czynu zarzuconego

i przypisanego, które winny się ze sobą pokrywać, mając jakiś obszar wspólny.

O jedności czynu, jako jednego impulsu woli, świadczy nadto jedność zamiaru (lub planu) sprawcy (sprawców) przestępstwa.” (post. SN z dnia 19 października 2010 r., III K.K. 97/10, publ. OSNKW 2011 r.; por. również wyr. SN z dnia 2 marca 2011 r., III K.K. 366/10, Biul. SN 2011/6/14-15; wyr. SN z dnia 25 sierpnia 2010 r., II K.K. 186/10, publ. LEX nr 619624). "Dla zachowania tożsamości czynu niezbędna jest niezmiennosc podmiotu czynu, przedmiotu ochrony, a w razie poczynienia innych ustaleń co do czasu i miejsca czynu, także tożsamość osoby pokrzywdzonej” (por. wyr. SN z dnia 25 sierpnia 2010 r., II K.K. 186/10, LEX nr 619624).

Mając na uwadze wskazane kryteria oceny tożsamości czynu, stwierdzić należy, że nie istnieją żadne podstawy do uchylenia wyroku Sądu Rejonowego i umorzenia postępowania. Sąd Rejonowy utrzymał się bowiem w granicach przedmiotowych wniosku o ukaranie, gdyż przypisał obwinionemu zarzucany mu czyn, polegający na prowadzeniu zindywidualizowanego pojazdu R. (...) niezachowaniu szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru wyprzedzania A. Z. kierującego konkretnym pojazdem oraz doprowadzenia do określonego skutku.

W świetle ujawnionego przez Sąd I instancji materiału dowodowego jasnym jest, iż zdarzenie takie zaistniało, tj. czyn przypisany obwinionemu K. N. w rzeczywistości miał miejsce. Fakt natomiast, iż Sąd Rejonowy błędnie ustalił datę tego czynu nie przeczy w żaden sposób prawdziwości powyższego twierdzenia.

Jakkolwiek więc uchybienie Sądu Rejonowego w postaci błędu w ustaleniach faktycznych zostało trafnie podniesione, to konsekwencją uwzględnienia tego zarzutu musiałoby być dokonanie stosownej korekty ustaleń Sądu Rejonowego poprzez zmianę zaskarżonego wyroku i wskazanie prawidłowej daty czynu popełnionego przez obwinionego, to wydanie takiego orzeczenia przez Sąd odwoławczy nie było dopuszczalne. W razie bowiem zaskarżenia wyroku Sądu I instancji jedynie na korzyść obwinionego, Sąd II instancji związany jest zakazem orzekania na niekorzyść obwinionego (art. 434 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 1 k.p.s.w.), a taki charakter miałoby w realiach niniejszej sprawy dokonanie zmiany ustaleń Sądu Rejonowego w zakresie daty czynu przypisanego obwinionemu (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1996 r., sygn. akt V KKN 4/96, Prok.i Pr.-wkł. 1996/10/14). Jak już jednak wspomniano, czyn przypisany obwinionemu miał miejsce, a ustalenia Sądu Rejonowego z wyłączeniem daty popełnienia tego czynu, są prawidłowe, w związku

z czym nie zaistniały podstawy do zmiany, ani też podstawy uzasadniające wzruszenie zaskarżonego przez obwinionego wyroku. Dodać należy, że odnotowane uchybienie Sądu I instancji nie miało wpływu na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, skoro także przy przyjęciu, iż czyn obwinionego miał miejsce 25 października 2012 r., okres przedawnienia jego karalności nie upłynął.

Nie można także stwierdzić, by orzeczona wobec obwinionego kara była rażąco niewspółmiernie surowa, skoro jest to grzywna, której wysokość ma charakter wręcz symboliczny jeśli zważyć na okoliczności zdarzenia.

Sąd odwoławczy rozpoznając sprawę nie stwierdził, by postępowanie Sądu Rejonowego dotknięte mogłoby być uchybieniami podlegającymi uwzględnieniu

z urzędu, o których mowa w art. 104 § 1 k.p.s.w. lub art. 440 k.p.k. w zw. z art. 109 k.p.s.w. Z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu, Sąd odwoławczy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 1 k.p.s.w. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu za postępowanie wynika z art. 119 § 1 k.p.s.w. i art. 636 § 1 k.p.k.

Marek Siwek